SVENSK MUSIKTIDNING

N:r 11.	Redaktör och utgifvare: FRANS J. HUSS. Telefon: Vasa 6 19.	NORDISKT MUSIKBLAD. Stockholm den 7 Juni 1902.	Expedition: Kungstensgatan 56. Pris: Helår 5 kr. Lösnummer 25 öre. Annonspris 20 öre pr petitrad.	22:a Årg.

Mathilda Taube.

Den 23 sistlidna maj egde en hyllningsfest rum för en af vårt lands förnämsta sångerskor, då grefvinnan Mathilda Taube, född Grabow, som denna dag fyllde femtio år, blef firad med en subskriberad supé i hotell Continentals festvåning. Att sång och annan musik illustrerade festen är naturligt, och föremålet för densamma gaf genom sin stora konstnärlighet förhöjdt värde åt den musikaliska delen af högtiden. Den berömda sångerskans härliga stämma och eminenta sångkonst bibehåller ännu mycket af sin tjusningskraft, men det är nu mera sällan hon låter höra sig i konsertsalen. Såsom Mathilda Grabow tog hon farväl af operan på den sista af sina afskedsföreställningar den 9 dec. 1886 i »Romeo och Julia» och firade några dagar senare, den 14 dec. sitt bröllop med löjtnanten, numera majoren och slottsfogden, grefve C. E. Taube. Ännu en gång fick man dock tillfälle att höra den utmärkta sångerskan utföra ett operaparti. Det var den dag då sista föreställningen gafs i vårt gamla operahus. Vid denna, som egde rum den 30 nov. 1891, medverkade nämligen grefvinnan Taube i en af sina glansroler såsom Ingeborg i »Den Bergtagna».

En så betydelsefull årsdag ger oss anledning att kasta en återblick på den nyss både såsom älskvärd personlighet och stor konstnärinna nu firade jubilarens lif, en revy som här naturligtvis hufvudsakligen afser hennes sångartistiska bana.

Yaw.

Mathilda Taube.

Mathilda Taube föddes den 23 maj 1852, dotter till den utmärkte fagottisten i k. hofkapellet Ludvig Grabow och hans maka Augusta Lovisa, född Winckler. Den unga flickan fick till en början ej någon musikalisk undervisning men utrustad med en ovanligt vacker, böjlig röst och stora musikanlag dref henne hågen till pianot, där hon lärde sig att ackompagnera sina efter gehör utförda sånger. Hon sjöng så vid tolf, tretton år stora arior. Drillar och koloratur voro henne en medfödd naturgåfva. Det lilla underbarnet gjorde sig snart bemärkt. »Det blef ett ordentligt raseri», säger Fr. Hedberg om henne i sin bok om svenska operasångare, »att höra lilla Mathilda, att bjuda henne till sig, att låta henne sjunga kvällen ut och natten ut. Det var förgäfves att man varnade och bad att skona underbarnet, så att hon unnades tid att utveckla sig och växa i sin härliga stämma.» Lyckligtvis bestod hon dock profvet. Vid tretton års ålder blef hon intagen i k. teatrarnas elevskola, där hon dock ej gjorde synnerliga framsteg, men sedan fru Stenhammar öfvertagit hennes musikaliska uppfostran utvecklade sig hennes rika anlag i förvånande grad. Efter att först ha utfört några småpartier debuterade Mathilda Grabow den 11 maj 1870 som *Bertha* i »Nürnbergerdockan» och detta med storartad framgång. Den som här yttrar sig var närvarande vid denna debut och glömmer ej hvilken tjusning som låg i den unga debutantens stämma och med

hvilken mirakulös lätthet hon utförde det svåra koloraturpartiet. Betagande var ock den lilla smärta figuren med de mörka, talande ögonen. Under spelåret 1870—1871 uppträdde hon ytterligare såsom *Pamina* i »Trollflöjten», *Anna* i »Friskytten» samt *Fiamma* i »Hin ondes första lärospån». År 1872, sedan hon satts i tillfälle att göra en studieresa till Paris, begaf hon sig dit och ägnade sig där åt allvarliga sångstudier under Pauline Viardots ledning. Oaktadt sjukdom, som vållade afbrott i studierna, förvärfvade sig den unga eleven en sångteknik af högsta rang. I Paris ådrog sig ock den svenska sångerskan så stor uppmärksamhet, bl. a. af Gounod och Ambroise Thomas, att Stora operans direktör Halancier erbjöd henne engagement vid denna af de största förmågor eftersökta scen. I maj 1876 erhöll hon kontrakt på treårig anställning vid densamma med löfte att få debutera som Ofelia i Thomas' »Hamlet» under augusti samma år. Men Thomas förmåddes att lämna Ofelias parti åt en ryska och fröken Grabow måste nöja sig med att debutera såsom drottning *Margot* i »Hugenotterna», där hon ej kunde göra större uppseende. Man kan däremot tänka sig hur väl Ofelia skulle ha lämpat sig för den svenska sångerskan, hvilken bordt såsom sådan väcka dubbelt intresse i Ofelias stora aria, däri »Neckens polska» är inflätad. Af Halancier tillköpte sig då chefen för ryska operan rättigheten att kontrahera med henne och hon antog tillbudet. Men innan hon skulle tillträda engagement i Petersburg besökte hon hemmet och insjuknade här, hvarigenom alla planer på utlandet strandade.

Efter sitt tillfrisknande uppträdde fröken Grabow i Stockholm på en konsert mot slutet af 1876, väckande stor sensation med Ofelias vansinnighetsaria, och sedan på operan i Gounods »Romeo och Julia». Hennes biograf i denna tidning (A. L.) för åtta år sedan, som ytterligare här skall citeras, säger om henne i detta parti: »Julia förblef allt framgent hennes bästa skapelse och utgör i den svenska operahistorien en produktion af samma enastående värde som Linds Regementets dotter, Hebbes Fidelio och Nilssons Valentine. Den 14 maj var hon färdig med en ny roll, *Ingeborg* i »Den bergtagna». Hon gaf där prof på detta rörande uttryck för den jungfruliga skärheten, hvilket just är hennes starka sida.» Den dramatiska instinkt och kraft, som vår nämnde kritiker tyckte henne sakna i operans senare akter, fann han henne sedan ha vunnit, då vid hennes sista uppträdande i denna roll han säger att hennes Ingeborg då var »ett fullkomligt mästerstycke».

»Mindre märklig blef hennes *Margareta* i »Faust» den 1 juni 1877, emedan de djupa själsrörelserna i de sista akterna fordra en bredare och skarpare karaktäristik än den hon hade att råda öfver. Därför höra ej heller Lucie och Valentine till hennes bästa partier. Nästan hela året 1878 var fröken Grabow af sjukdom hindrad att oftare uppträda. Men 1879 gjorde hon i februari *Mignon*, hvarmed hon firade en stor triumf. »Hon ådagalade», hette det, såsom Mignon, »denna lidelsefulla hänförelse för sin uppgift, hvilken är fröken Grabows mähända vackraste egenskap och hvilken endast undantagsvis slår öfver, t. ex. i fråga om en nog hörbar andhämtning.» Sistnämnda år i maj trädde hon fram såsom *Lucie*.

Det synes som om fröken Grabow därefter tänkt öfvergifva operan, ty d. 5 juni 1879 fick hon sig beviljad en afskedsrecett, men efter en resa till utlandet återfinna vi henne redan i februari 1880 på operascenen, firande triumfer såsom *Isabella* i »Robert»; följande månad sjöng hon *Cherubin*. Såsom *Aida* hade hon därefter ett parti, som inbringade henne rikt bifall. År 1881 hade hon en tacksam roll som *Violetta* och 1882 fyra nya sådana, nämligen *Nemea* i »Konung för en dag», af henne kreerad, *Gilda* i »Rigoletto», *Cora* i »Cora och Alonzo» vid operahusets 100-årsfest d. 30 sept. samt *Adalgisa* i »Norma», hvari frök. Louise Pyk innehade titelrollen.

I dec. 1883 gaf fröken Grabow en »afskedskonsert», och sjöng med stor framgång följande vår i Finland och i Petersburg samt uppträdde efter hemkomsten i »Den vilseförda» 19 maj på operan, hvarefter hon där utförde andra gästroller. År 1885 lät hon höra sig i ej mindre än fem nya partier. Såsom *Juana* i Lange-Müllers »Spanska studenter» alternerade hon med fröken Vendela Andersson, såsom *Neaga* kreerade hon titelrollen i denna Hallströms opera vid premièren d. 24 febr., sedan uppträdande alternerande med fröken Ek i detta parti. Vidare uppträdde hon det året såsom *Leonora* i »Trubaduren», *Elsa* i »Lohengrin» och *Rachel* i »Judinnan» en framställning, som ledde till en rik hyllning åt den omtyckta sångartisten.

Slutligen, då Massés opera »Paul och Virginie» upptogs här i början af mars 1886, alternerade fröken Grabow med frök. Vend. Andersson såsom *Virginie*, gaf d. 2 nov. en afskedskonsert i Östermalmskyrkan och därefter afskedsföreställningar på operan såsom Leonora, Ingeborg, Violetta och Julia.

Grefvinnan Taube utnämndes 1886 till hofsångerska och invaldes 1895 till ledamot i Musikaliska akademien.

Yaw.

Miss Ellen Beach Yaw är en bland de många framstående sångerskor, som Amerika frambragt de senare åren. Det alstringskraftiga stora landet på hinsidan Atlanten är rikt på sköna röster, bland hvilka åtskilliga äfven äro kända i Europa, t. ex. Nordica, Sibyl Sanderson, Van Zandt, Nevada, Eames m. fl., och i Sverige ha vi äfven under senaste säsongen hört två Amerikanskor, nämligen Minnie Tracy och Rose Relda.

Den märkligaste bland alla de transatlantiska sångfåglarne torde dock vara *YAW*, hvars bild vi här meddela på grund af ej blott hennes madonnalika skönhet, utan äfven emedan hon beslutat sig för att nästa säsong besöka Sverige.

Det är delvis på grund af sin högt utvecklade konstsång — sin bel canto — som miss Yaw har inom kort tid vunnit så stort rykte och skördat så mycket beröm. En sångkännare, som hört henne sjunga har sagt oss, att hon utan tvifvel är världens för närvarande största koloratursångerska. Men hvad som i ännu högre grad gjort henne bemärkt och omtalad är hennes fenomenala stämma, hvartill musikens historia ej har att framvisa något motstycke. Hon har nämligen ett omfång af nära fyra oktaver, sålunda:

från G till E 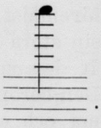 .

Ett sådant omfång synes ju alldeles omöjligt för en mänsklig strupe, men är dock en verklighet hvad miss Yaw beträffar. Och det är ej, såsom man kunde vänta sig, medels skrik eller oerhörda pressningar som dessa öfvermänskligt höga toner ansättas, utan Yaw sjunger dem utan ansträngning och de ljuda mjuka och behagliga. — den enda sångerska, som haft ett något så när liknande röstomfång var den berömda Lucretia Ajugari. Mozart säger sig ha hört denna sångerska år 1770, och hon satte honom i häpnad genom att drilla på höga D samt medels sitt röstomfång af tjugufyra toner. Men som man finner har Yaw ett betydligt större omfång än Ajugari och lär kunna slå sina drillar på A ofvanför höga C!

Att betraktas och omtalas såsom något slags »fenomen» är dock något som miss Yaw i högsta grad misstycker, ty hon lär vara en allvarlig, djupt kännande artist, som endast sträfvar att uppnå det högsta och bästa i konsten.

Sin första artistiska utbildning erhöll Yaw af fru Torpadie-Björksten i New-York. Sedan sjöng hon för Delle Sedie och Bax i Paris, men från mime

Marchesi anser hon sig ha erhållit den slutliga artistiska fulländningen.

I Amerika har miss Yaw under tre konsertturnéer skördat både beröm och dollars och naturligtvis varit mycket uppburen. Under en af dessa turnéer var hon engagerad af den svensk-amerikanske impressarien G. Thalberg, och fastän han måste betala henne ett mycket högt gage, var hennes dragningskraft på publiken så stor att han dock hade allt skäl att rosa marknaden och vara belåten med sin »diva».

Under sistförflutna vinter har miss Yaw uppträdt med storartad succés i London, Paris, Monte Carlo och på andra platser.

Det är med otålighet och nyfikenhet vi vänta att nästa vinter få höra den egendomliga sångerskan i Stockholm.

Om sångkonstens förfall i vår tid

af *Mathilda Marchesi*

Den tyska musiktidningen »Signale» har nyss meddelat en uppsats under ofvanstående rubrik af den världsberömda sånglärarinnan i Paris m:me Marchesi, och det torde helt visst intressera våra läsare, särskildt bland sångkonstens idkare, att i öfversättning taga del af nämnda artikel.

Först några ord om författarinnan, som nyligen firat sitt guldbröllop, då paret Marchesi i sin bostad i Hôtel Palais vid Champs Elysée i Paris fingo mottaga talrika lyckönskningar. Mathilde de Castrone Marchesi, född Graumann d. 26 mars 1826 i Frankfurt am Main var känd som ansedd konsertsångerska, då hon 1852 gifte sig med Salvatore, cavaliere de Castrone, marchese della Rajata, f. 1822 i Palermo af ädel familj. Af politiska skäl tog han afsked af militärståndet och landsförvisad för delaktighet i 1848 års oroligheter begaf han sig till Amerika. Då han förut grundligt lärt sig sångkonsten debuterade han i New-York såsom Ernani. Efter giftermålet med Math. Graumann uppträdde båda makarna med framgång på olika scener i Tyskland, Italien etc. 1854, kallades de till sånglärare vid konservatoriet i Wien och flyttade sedan till Paris. Fru Marchesi blef emellertid kallad till sånglärarinna vid konservatoriet i Köln 1865 och i Wien 1869. Från 1881 har sångarparet haft sin bostad i Paris såsom sånglärare. Markisen är ock kompositör till anslående sånger och öfversättare af flere Wagneroperor. Bland fru Marchesis elever räknas nutidens förnämsta sångerskor: Melba, Sibyl Sanderson, Calvé, Eames, Nevada m. fl. Hon har äfven, som bekant, utgifvit en sångskola samt vokaliser och »lefnadsminnen». Den ofvan nämnda uppsatsen följer här:

*

Man har ofta bedt mig uttrycka min mening om den nu så brännande frågan »sångkonstens förfall». Jag har alltid undvikit att emedan jag ej vill träda upp emot fanatiska anhängare af den nya musikriktningen förvandla en liten rispa i huden till ett blödande sår. Påträngd från flera håll griper jag dock nu till pennan för att öppet och ärligt aflägga min musikaliska bikt.

Den neapolitanska skolan tillkommer äran att ha bragt solosången till sin högsta fulländning, men ock till en höjd som i operan ofta nog medförde att det dramatiska elementet trängdes i bakgrunden. Sopransångarne, som hänryckte publiken genom sin bel canto, sina löpningar och kadenser, blefvo snart hufvudpersonerna i operan och begynte tyrannisera komponisternas inspiration. Den neapolitanska operans orkester spelade en efter våra nutida begrepp blygsam roll och körerna blefvo redan i midten af sjuttonde århundradet mer och mer tillbakasatta. Med Gluck inträdde en reaktion i denna solosångens öfvervikt i opera seria. Han var den förste, som åter förlade tyngdpunkten i handlingens musikdramatiska kärna; han lade tillika band på solisternas godtycke, gick drakoniskt till väga mot koloratur och seccorecitativ samt gaf kören och orkestern en betydande andel i framställningen.

Återigen följer sedan en flodvåg af en framströmmande solosång med anspråk på dramatiskt berättigande, och såsom höjdpunkten af denna kan man beteckna Rossini och Meyerbeer. En dramatisk motström framkallades därpå af tyskarne genom Beethoven, Weber och Wagner. Sistnämnda strömning utgår från orkestersymfonien, med hvars skapelse Tyskland ställt sig i spetsen för de andra nationerna. I det Wagnerska musikdramat härskar den symfoniskt behandlade, och numeriskt som kvalitativt till högsta utvecklingsgrad bragta orkestern på ett sätt, som aldrig förut existerat. Och då våra operahus icke äro försedda med den djupliggande och täckta orkestern, såsom i Bayreuth, så utvecklar sig i dem en formlig strid mellan sångstämma och orkester.

Ingen kan mer än jag beundra Wagners snille, men jag kan ej förtiga att denna nya riktning i en framtid skall lägga sången i grafven eller åtminstone leda till att den betraktas som ett öfverflödigt ondt. Wagner har hufvudsakligen vändt sin titaniska talang till symfonien och betraktat sångarne såsom en bisak. Då nu den i hans operor förekommande vokalmusiken ej företer några tekniska svårigheter i den gamla bel canto-sångens mening, så tro sig nutidens unga sånglärare kunna sätta åsido hvarje allvarligt, flerårigt, oundgängligt stämbildningsstudium. Äfven detta är för sången högst vådligt. Rösten måste bildas långsamt, försiktigt och med full kännedom om människans organ därför. Särskild uppmärksamhet bör egnas åt utbildningen af de tre registerna i fruntimmersrösten, så att de i alla lägen äro egaliserade, klangfulla och behagliga. Men i vår tid bedrifves sångkonsten med ångkraft. Att snart träda fram för offentligheten, att hastigt bli berömd och rik, detta är lösen, men att tjäna konsten och bringa sången till högsta fulländning därpå tänka få, högst få noviser. Så svårt det än är för sången att uppfylla det Wagner'ska skrifsättets fordringar, skulle dock dessa erbjuda mindre svårigheter, om sångarnes och sångerskornas röster — såsom förut anmärkts — utbildats långsamt och efter en riktig metod. Hvar finna vi nu sångkonstnärer, hvilka — såsom fordom — kunnat i tjugu, trettio år glänsa på operahimmeln och tjäna efterkommande till förebild? Deras antal är mycket ringa och smälter ihop mer och mer för hvarje år.

Men ännu en ny fara hotar bel canto, nämligen från den store mästarens efterapare, som utan att besitta hans geni göra de största ansträngningar för att träda i hans fotspår.

För att hylla den nya riktningen offra de, äfven om de hafva en afgjord, ja utomordentlig begåfning för komposition, sin egen individualitet, sin för sångarvärlden lyckliga inspiration och förgäta därvid att kopian ofta är originalet ovärdig och att man hvad sångare och sångerskor beträffar måste taga hänsyn till speciela anlag och förmågor. Rösterna äro ju icke af järn och stål. Under sådana olyckliga förhållanden börja rösterna att tremolera, intonationen blir osäker. En fysisk strid är märkbar; organet förlorar mjukhet, friskhet, omfång, lätt ansats och klang, tills den så misshandlade rösten går förlorad. Denna för sångkonsten så ogynnsamma kompositionsriktning kan ej blifva fördold, hvarken för allmänheten eller för unga komponister och sånglärare. Komponister och lärare borde därför göra allvarliga, djupgående studier för att noga lära känna det mänskliga organets fysiska förmåga och därigenom kunna gifva den unga sångeleven begrepp om den praktiska och poetiska sidan af deras blifvande kall. Sångkonstens totala förfall kan endast förekommas genom uppträdande af ett nytt snille, som förstode att förena den symfoniska operans deklamation med bel canto.

Något om pianistisk salongsmusik af utländska nutidskomponister.

I.

Hvarje fullkomligt konstverk bär vittne om en djup andlig själsrörelse och verksamhet hos den skapande konstnären, och om hvilken konst gäller väl detta närmare än om tonkonsten! Den reproducerande konstnären har sedan den stora och tacksamma uppgiften att rätt tolka den skapande konstnärens känslor och tankar och den utöfvande konstidkaren, det må nu vara sångaren eller instrumentalisten, står såsom sådan högre i rang, ju fullkomligare han kan återgifva dessa.

Men de skapande konstnärerna, vore de än mästare af första rangen, vandra ej alltid på konstens höjder, där storverk framväxa i deras spår. De hafva ock sina ögonblick af själshvila, då de ägna sig åt umgänge i fröjd och gamman, eller allvarligare samspråk med vanliga dödliga i den stora vida världen. Deras tankar taga då en lättare och kortare form i skapelser af gratie och svärmiskt behag af humor eller elegisk stämning. Motivets utarbetning är enkelt, lättfattligt för det lyssnande örat. Så hafva vi *Joh. Seb. Bach* att tacka för hans Suiter och Partiter, *Beethoven* för hans Bagateller, *Schubert* för hans »Moments musicales», och hit höra ytterligare, af tyska hädangångna tonsättare, *Mendelssohns* »Lieder ohne Worte», dennes »Kinderstücke» och *Schumanns* »Kinderscenen», etc.

Hvilken skatt af musik för hemmet äger man ej i dessa kompositioner! Och hur har den icke — att nu hålla oss till tyskarne — sedan ökats genom komponister, sådana som *Adolf Jensen, Stephen Heller, Carl Grädener, Theodor Kirchner, Volkmann, Reinecke* och *Raff* m. fl. Dessa tonsättares verk torde, såsom de förtjäna, varda mera allmänt bekanta om de efter hvad man kan vänta, utgifvas i billigare upplagor. I en sådan har redan Th. Kirchners »Albumblad» utkommit, innehållande utmärkta mindre stycken, och som ingen pianist borde sakna. Närmare om tysk värdefull »salongsmusik» skall sedan nämnas likasom andra nationers tonsättare och deras verk i denna stil.

Hvad menas då med musik för hemmet i konstnärlig mening, eller salongsmusik? Man skulle kunna tycka att den frågan lätt kunde besvaras därmed, att det är sådan musik som icke tillhör den stora offentliga konsertsalen, utan salongen i hemmet, sådan som icke är af svårare beskaffenhet och fordrande virtuosens förmåga för utförandet utan är af mera enkel och lättfattlig, så att säga intim natur. Virtuosen behöfver emellertid omväxling i sitt program och hvila mellan bravournumren, liksom den stora talangen kan yttra sig i stilfull framställning af klassiska eller moderna saker af mindre svår beskaffenhet. Äfven åhörarne fordra en sådan behaglig omväxling i konsertprogrammet. Åtskilliga lättare pianokompositioner — vi tala här endast om sådana — blifva sålunda gemensamma för den offentliga och privata musiksalen. Sålunda mindre stycken af äldre och nyare klassiska eller moderna tonsättare af Bach, Händel, D. Scarlatti, Rameau, Mozart, Beethoven, Schubert, Field, Mendelssohn, Schumann, Chopin, Brahms, af Rubinstein, Tschaikowski, Moszkowski, Paderewski, Gade, Grieg, Backer-Gröndahl, Sinding etc. att icke tala om våra egna bekanta inhemska komponister.

Salongsmusiken står till ej ringa del på folkvisans och dansens område och har därför ofta nog en nationel karaktär, hvari äfven naturskildring ingår. Vi erinra i detta hänseende om Chopin och Grieg. Den är också såsom uttryckande särskilda personliga stämningar »program-musik» i liten stil. Till följd af pianospelets allmänna idkande under vår tid är i sammanhang därmed litteraturen för detta instrument af olika natur och värde allt efter som den är beräknad för en ytlig dillettantism eller för en med musikbildning och god smak utrustad förmåga. »Salongsmusiken» kan sålunda indelas i två slag, det ena bestående af mer och mindre triviala, harmoniskt enkla med lättköpta effekter utrustade stycken; det senare af stycken med verkligt gediget innehåll. Exempel på det förra slaget har man i de »Salong-Album» som utkommit på Peters förlag (Leipzig) med »omtyckta stycken» af Badarzewska, Goria, Kontski, Leybach, Richards, Léfebure-Wély, Jungmann, Voss, Oesten, Kuhe m. fl. Med kompositionerna i denna stil göra nog förläggarne sina bästa affärer. Sådana alster höra emellertid icke till konstprodukter af ädlare slag, och det är salongsmusik af sådan karaktär med mer eller mindre djup som vi här ämna påpeka. Någon fullständig förteckning öfver sådana pianokompositioner kan naturligtvis icke här lämnas, icke en gång någon gradering efter värdesättning. Endast 2-händiga stycken komma nu till en början att tagas i betraktande. Vi kunna då börja med Tyskland, det förnämsta musiklandet.

Bland Mendelssohns och Schumanns efterföljare som pianokomponister får man väl först nämna *Johannes Brahms* (1833—1897), hvars pianokompositioner i mindre stil* dock i allmänhet ej äro lättspelta och lättfattliga. Utom variationer och bearbetningar (af Bach o. a.) samt de till konsertsalen hörande »Rhapsodierna» (H och G moll) utgöras Brahms' pianostycken af »Scherzo» (Ess moll). »VierBalladen» op. 10, 8 Klavierstücke. Capricci und Intermezzi, op. 76, »Fantasien», 2 häften op. 116, »Drei Intermezzi», op. 117, Klavierstücke op. 118 och 119 samt i bearbetning af honom själf »Walzer» op. 39 och »Ungarische Tänze»*. Närmare stående Mendelssohn och Schumann äro ofvan nämnda landsmän till dem: *Stephen Heller* (1813—1888) *Adolf Henselt* (1814—1889), *Rob. Volkmann* (1815—1833) *Adolf Jensen* (1837—1879) och den ännu lefvande *Theodor Kirkner*, f. 1823. (Forts.)

* Sonater, konserter och större verk för piano räkna vi ej till den »salongsmusik», som här är i fråga.

Musikbref från England.

Miss Hildegard Werner och hennes elever gåfvo den 7:de maj, i New Assembly Rooms, Newastle on Tyne, en njutningsrik konsert. Miss Werner är ryktbar öfver hela norra England såsom konsertspelerska och lärarinna, och många af våra nu framstående musici, hafva — tack vare hennes skickliga och samvetsgranna undervisningsmetod — nu intagit en prominent position i den engelska musikvärlden.

Då miss Werner ger en konsert, kan hon alltid påräkna en fulltalig och fashionabel publik, och gårdagens konsert var lik dess föregångare, besökt af en fin och ytterst animerad publik.

Programmet var särdeles intressant, såsom innehållande flera musiknummer af svenska och norska kompositörer, som icke ha hörts förr i Newcastle; däribland var Griegs pianosonat, som spelades af en ung dam, miss Gladys Donelly, på ett glänsande sätt. Hon spelade också med klarhet och elegans, W. Peterson-Bergers »Fördansare» och »Sommardrömmar», samt Chr. Sindings »Frühlingsrauschen».

Alla numren vunno lifligt bifall. Miss Hilda Winstone, en annan lofvande elev, blef mycket applåderad efter Mendelssohns pianokonsert i G-moll.

»The Ladies Mignon String Orchestra», dirigerad af miss Hildegard Werner, spelade med lätthet och elegans Ezra Reads »Coronation march» (Kröningsmarsch) och äfven utmärkt bra Darcy Jaxons »La Serenata». — Miss Ethel Storey, en ung skicklig violinist, spelade med precision och uttryck Vieuxtemps' »Regrets», Hildegard Werners »Mazurka», op. 17, m. m. och erhöll stormande bifall efter

* Fullständig förteckning öfver Brahms' kompositioner finnes i Sv. Musikt. 1897 N:o 19.

hvarje stycke. Miss Werner ackompanjerade henne. Programmet innehöll också pianomusik af Tschaikowsky, Wagner, m. fl., och »Brindisi» för violin af Alards.

— *r* —.

Från scenen och konsertsalen.

Kgl. teatern. Maj 15 WEBER: *Friskytten* (Agatha: fröken O. Berg, deb.). — 17, 19 WAGNER: *Tannhäuser* (Tannhäuser: hr Briesemeister). — 20, 22 WAGNER: *Valkyrian* (Brünnhilde, Frigga, Sieglinde: frk. Lykseth, fruar Jungstedt, Östberg; Wotan, Siegmund, Hunding: hrr Vallgren, Briesemeister, Sellergren; Valkyrior: Siegrune, Rossweisse, Waltraute, Gerhilde, Schwertleite, Hjelmwige, Grimgerde, Ortlinde: fruar Hellström, Lindström, Fernqvist-Bartels; frkn. Karlsohn, Edström, Hulting, Hallgren, Lindegrén) — 21 THOMAS: *Mignon.* — 24 GOUNOD: *Faust* (Margaretha: frk. Svärdström; Faust: hr Ax. Nordqvist, deb.; Valentin: hr Frithiof Strömberg, 1:a deb.) — 25, juni 4 GOUNOD: *Romeo och Julia* (Julia: frök. Lagergren, deb.). — 27 DONIZETTI: *Leonora.* — 28 A. HALLÉN: *Valdemarsskatten* (Ava: fru Hellström; Bylgia, Unna, Dufva, Dröpn: frkn. Hulting, Hallgren, Lindegrén, Edström; Valdemar, abboten, borgmästaren, Ung Hans, Olof Eskilson, Ebbe Strangesen, härolden: hrr Lejdström, Sellergren, Lundqvist, Söderman, Nyblom, Bratbost, Mandahl). — 29 *Valkyrian* (Siegmund: hr Ax. Nordqvist, deb.; Sieglinde: fru Lindberg). — 30 WAGNER: *Lohengrin.* — 31 BIZET: *Carmen* (Don José: hr Ax. Nordqvist, deb.). — juni 1 MEYERBEER: *Hugenotterna* (Marcel: hr Sellergren). — 2 ROSSINI: *Barberaren i Sevilla* (Figaro: hr Rich. Strandberg, deb.). — 3 WAGNER: *Den flygande holländaren* (Senta: frök. O. Berg, deb.; Erik: hr Briesemeister). — 5 BELLINI: *Norma.* — 6 PUCCINI: *Bohème.*

Vasa-teatern. Maj 20—juni 2. DELLINGER: *Don Cesar* (Donna Uraca: fru Wahlbom; konungen, don Ranudo: hrr Henning, Wahlbom.

Djurgårdsteatern. juni 3—6 DELLINGER: *Don Cesar.*

Hasselbacken. Maj 29, 30 konserter af HELSINGFORS' HORNORKESTER. Dirigent: kapellm. Apostol.

»Valkyrian» har upptagits med tre nya rollbesättningar. Titelrollens nya innehafvarinna var acceptabel nog som Brünnhilde, ehuru större röst fordras för partiet och något för stor oro i rörelserna stundom kunde anmärkas. Hr Wallgren var med sin duktiga röst och figur ypperlig såsom Wotan, och hr Briesemeister gaf en lyckad framställning åt Siegmund. I »Faust» har fröken Svärdström haft en ny roll såsom Margareta, som af henne fick en mycket behaglig, kanske dock allt för ungdomlig framställning. Hr Nordquist utförde med framgång titelrollen och hr. Frithiof Strömberg, son till vår f. d. operasångare Helmer S., återgaf Valentin. Denna den unge sångarens första scendebut hade sina förtjänster i sång som spel men röjde äfven debutanten i det senare. Ännu en debut har fröken Lagergren gjort såsom Julia och detta med god lycka. Efter förnyadt åhörande af denna nu delvis åhörda framställning kunna vi närmare yttra oss om den i sin helhet. Hr Rich. Strandbergs utförande af Figaro i »Barberaren» har vunnit i säkerhet och rörlighet efter första uppträdandet.

Helsingfors hornorkester rönte lifligt bifall på sina konserter. Orkester hade goda blåsare, däribland särskildt några solister framstodo, ensemblen var god men bastuban spelade stundom för stor roll. Af programmet intresserade särskildt finska kompositioner af Sibelius, Järnefelt, Merikanto, m. fl. Ett och annat arrangement, såsom t. ex. af Chopins Ass-dur-Polonäs, var mindre lämpligt och lyckadt för denna slags musik.

Musiknotiser

från hufvudstaden och landsorten.

Kgl. Teatern. Spelåret afslöts den 6 juni med billighetsföreställningar från och med 28 maj. Till nästa termin lär personalen skola infinna sig till påbörjande af repetitioner d. 15 augusti. Då teatern alltid spelar med förlust vid terminens början så tidigt, synes det vara förenligt med såväl dess intresse som personalens, hvilken hellre önskar förlängd sommarhvila, om operans höstterminen började en vecka senare än nu är planeradt. Beträffande personalen vet man nu bestämdt att hr Lejdström ej förnyar sitt kontrakt, emedan han tänker idka studier i Tyskland för eventuelt engagement i Dresden.

Musikaliska akademien höll i slutet af maj ordinarie månadssammankomst under ordförandeskap af vice preses, t. f. presidenten Karl Silfverstolpe. Vid sammanträdet behandlades löpande ärenden af remisser och af ansökningar samt anmäldes gåfva till akademien från prof. A. Stern i Dresden af hans arbete »Margarethe Stern, ein Künstlerinnenleben».

Musikkonservatorium. Under nu afslutade termin ha följande examina aflagts:

för behörighet till organistbefattning: af Nils Malmborg (icke elev vid konservatorium), Emil Meurlin, Rudolf Molde och Edvin Svensson;

för behörighet till kyrkosångarebefattning: af Hildur Lundberg, August Broman, Karl Engkvist, Dag Rydberg (icke elev), Hjalmar Stenborg och ofvannämnde Svensson;

för behörighet till musiklärarebefattning vid allmänt läroverk: af ovannämnda Lundberg, Broman, Engkvist, Rydberg, Stenborg och Svensson;

för behörighet till musikdirektörsbefattning vid militärkår: af Ragnar Bergström, Anders Borgenstam (icke elev), Carl Gustaf Carlberg, Anton Caleb, Ragnar Darell, Carl Strandberg, Primus Tengberg och Julius Österlundh (icke elev).

Specialbetyg ha utfärdats: i sång för Margit Ellsén, i pianostämning för ofvannämnda Engkvist, Stenborg, Svensson samt Herman Asplöf, Paul Ingvaldsson (icke elev) och Edvin Rendahl.

Konservatoriets jeton har tillerkänts Ragnar Borgström, Frans Larsén och Carl Strandberg; Bergs jeton för elever i orgelklassen har tillfallit Rudolf Molde och Edvin Svensson.

Stipendier och gratifikationer ha utgått med ett sammanlagdt belopp af 2,777 kr. 25 öre.

Musikhistoriska museet, Nybrogatan 9, kommer under sommarmånaderna att hållas öppet endast om onsdagarna kl. 1—3 e. m.; eljes å andra tider efter tillsägelse hos portvakten i samma hus eller genom öfverenskommelse med museets föreståndare, sekreteraren J. Svanberg, K. teaterns kansli.

En glasharmonika ett numera i hög grad sällsynt musikinstrument, konstrueradt af åskledarens uppfinnare, Benjamin Franklin, har af grosshandlaren Carl Claudius i Malmö nyligen skänkts till Musikhistoriska Museet. Instrumentet, som är synnerligen väl bibehållet, har ett 30-tal kromatiskt stämda glasklockor, genom hvilka går en järnstång och som medels en pedal sättas i rörelse. De sålunda roterande glasklockorna bringas att ljuda genom att man lätt trycker på desamma med fingerspetsarne, som man doppat i vatten.

Djurgårdsteatern. Ranftska sällskapet, som hitflyttat, började d. 3 juni sina föreställningar med uppförandet af »Don Cesar». Den första nyheten här lär blifva operetten »Älsklingsflickan» — »Das süsse Mädel» — af Heinr. Reinhardt, hvari fru Meissner och hr Schücker skola utföra hufvudpartierna.

Vid Olympiateatern härstädes, som med nästa säsong börjar sin verksamhet, äro engagerade fru Anna Lundberg och fröken Sigrid Eklöf, hvilken sistnämnda under senaste åren i Kristiania gjort sig mycket populär som operettsångerska.

Musikuppvisning hölls d. 26 maj i Vetenskapsakademiens hörsal med eleverna i fröken Hulda Holmströms musikinstitut. Programmet bestod af 33 nummer, utfördt af ett 30-tal elever de flesta minderåriga; af numren voro fem för två pianinon, hvaraf två för 8 händer. Bland större verk som utfördes kan nämnas, Beethovens sonata appassionata och konsert op. 58 (en sats), Chopins polonäs op. 53 och

Mendelssohns konsert op. 25 (en sats). Eleverna, som mestadels spelade efter noter visade sig i allmänhet säkra i sina stycken.

Sällskapet för svenska kvartettsångens befrämjande höll d. 24 maj, på aftonen, sitt årsmöte på Hasselbacken, hvilket hade ganska talrika deltagare.

Enligt årsberättelsen hade under det gångna arbetsåret 1482 års- och inträdesafgifter blifvit erlagda samt en ständig ledamotsafgift. För år 1901 utgjorde sällskapets inkomster, inberäknadt behållningen från nästföregående år, kr. 8,275: 63. Afgifterna under samma tid belöpte sig till kr. 3,868: 41, hvadan alltså till nästa räkenskapsår finnes en behållning af kr. 4,407: 22. Full och tacksam ansvarsfrihet beviljades för 1901 års förvaltning.

Inom tiden för den senast utlysta pristäflan hade 82 täflingskompositioner inkommit. Bland dem hade styrelsen, enligt prisnämndens — som utgjordes af hrr fil. d:r Vilh. Svedbom, förste hofkapellmästaren C. Nordqvist och regementsläkaren Anton Kull — gjorda hemställan, tillerkändt ett tredje pris å 50 kr. åt läroverksadjunkten G. Norén för kvartetten »Lofsång», ett tredje pris å 50 kr. åt kammarmusikus E. Ellberg för kvartetterna »Stjärnfallet» och »Vikingasång», ett tredje pris å 50 kr. åt hr Julius Wibergh för kvartetten »Budkaflesång» samt ett tredje pris å 50 kr. åt domkyrkoorganisten Ivar Widéen i Skara för kvartetten »En visa». Dessutom beslöts inköpa kvartetten »I skogen» af fröken Sara Wennerberg.

Sällskapet beslöt att trycka ett häfte, innehållande de prisbelönta kvartetterna jämte, om så skulle erfordras, andra därför lämpliga, förut från trycket icke utgifna kvartetter af inhemska tonsättare.

Vidare beslöts att jämväl för innevarande år anordna en pristäflan i enlighet med sällskapets program med 2 första pris à 150 kr., 3 andra pris à 100 kr. och 4 tredje pris à 50 kr.

Till ledamöter i prisnämnden utsågos de förutvarande med hrr kördirigenten Erik Åkerberg och fil. kand. Ruben Liljefors till suppleanter. Till styrelseledamöter utsågos: ordförande: öfverintendenten A. Burén, vice ordf. fil. d:r A. M. Myrberg, sekreterare kamrer John May, skattmästare musikhandlaren Carl Johnn efter hofmusikhandlanden Georg Abr:son Lundquist, som undanbedt sig återval, samt major A. Ellsén, med. d:r Anton Kull och grossh. Fredr. Schram.

Till revisorer utsågos d:r Thom Björklund och statskommissarien P. Södermark med direktör Fr. Fant och d:r Nils Belander till suppleanter.

Efter de allvarliga förhandlingarna afsjöng en kör, bestående hufvudsakligen af kvartettsångarförbundets medlemmar, en del prisbelönta sånger jämte andra, hvaribland särskildt »Midsommardans» af A. M. Myrberg, en i 1901 års sånghäfte förekommande kvartett, slog mycket an.

Efter supén inleddes skålarnes rad med en af v. ordföranden (öfverintendenten Burén var af en resa hindrad att närvara) d:r Myrberg en skål för konungen, sällskapets höge beskyddare. Vidare talades för sällskapets framgång, för den afgångne och nye skattmästaren, för sällskapets båda ordförande och nitiske sekreterare, för sällskapets ombud etc. samt för minnet af kvartettsångens mästare, Gunnar Wennerberg, som afgått med döden sedan Sällskapets senaste sammankomst. Talen åtföljdes af kvartettsång, utförd af kvartettsångarförbundets kör, under dess skicklige ledare hr Ullstedt, med deltagande af Sällskapets sångare för öfrigt. Den angenäma festen fortgick en timme in på följande dag.

Sångarfärd af Lunds studentsångförening företages i sommar. Dirigent är kapellmästaren Alfr. Berg. Solist blir operasångaren John Forsell. Programmet upptar Aug. Körlings ballad »Sten Sture». Grieg: »Den store hvide Flok», Reissigers: »Sangers bön», Kjerulf: »Hytten er lukket», »Sof i ro», »Du gamla, du friska» med solo af Forsell. Dessutom är studentsångens repertoar rikligen företrädd. Nämnas kan Lindblad: »Sångfåglarna» hans solokvartett: »Silfverklara toner». Textboken upptar ej mindre än — 35 stycken. Resan går från Skåne till Jönköping, Göteborg (7, 8 juni) med utfärd till Trollhättan, Arvika, Karlstad, Kristinehamn, Örebro, Ludvika, Falun, Leksand och Nora. Vidare Gefle och norrländska kuststäderna, till hvilka resan går sjöledes. Längst nordliga konserten blir i Ume, därifrån reser kören till Trondhjem, där midsommaren tillbringas. Sedan ges det konsert i Östersund och därifrån direkt till Stockholm, endast med ett kort uppehåll i Uppsala, för att bese staden. I Stockholm ges två konserter, den ena sannolikt på Skansen. Af månaden återstår då endast en dag, som antagligen tillfaller Södertälje. Antalet sångare är 30.

Västgötarna på sångarfärd. Västgöta nation i Uppsala har beslutit att i sommar under ledning af fil. lic. G. Kallstenius företaga en sångarfärd till hembygden. På ditresan besökas Arboga, Västerås, Örebro, Kristinehamn, Karlstad, Filipstad och möjligen några andra städer. I Västergötland ges konserter i alla städer och dessutom i köpingar och på andra större platser. Behållningen tillfaller nationens byggnadskassa. Kören kommer att räkna omkring 30 man.

Ett sydsvenskt filharmoniskt sällskap är bildadt med Andréas Hallén till ledare och detsamma antages kunna börja sin verksamhet redan i höst. Sällskapet skulle omfatta alla Skånes städer, och Malmölänets nye höfding lär ha lofvat åtaga sig ordförandeskapet. Musici på de olika platserna skulle medverka vid de orkesterkonserter, som skola gifvas först i Malmö och sedan i andra större städer.

Sällskapets första framträdande torde bli vid de två Elias-konserter, som i början af september månad skola gifvas i Lund och Malmö, dit hr Hallén flyttar i höst.

Ny orkesterkonsertförening i Stockholm. Sedan fråga uppstått om bildandet af en förening med ändamål att gifva konserter, hufvudsakligen ägnade att höja intresset för orkestermusik här sammanträdde d. 27 maj i Musikaliska akademien af denna anledning ett stort antal konstnärer och musikvänner under öfverintendenten Axel Buréns ordförandeskap. Bland de närvarande märktes, förutom den blifvande föreningens funktionärer, artisterna Richard Berg och Georg Pauli, arkitekten F. Boberg, hrr Emil Sjögren, Bror Beckman, Wilhelm Peterson-Berger m. fl. Sedan mötet öppnats, förklarades den nya orkesterföreningen konstituerad, hvarefter det af kamrer John May upprättade förslaget till stadgar upplästes och enhälligt antogs. Därefter utsågos till ledamöter i styrelsen: ordförande kamrer John May, vice ordförande hr Wilhelm Stenhammar, sekreterare skriftställare Ernst Högman, kassaförvaltare hr Ludvig Rubenson junior och till föreningens orkesterdirigent konsertmästare Tor Aulin. Öfriga ledamöter i styrelsen blefvo fru Charlotte Asplund, fru Anna Boberg, friherrinnan Ebba Rudbeck, grefvinnan Maria Wrangel samt hrr Rich. Andersson, Harald Kinberg och artisten Robert Thegerström. Till revisorer valdes öfverintendenten A. Burén och notarius publicus O. Fürstenberg samt till deras suppleanter direktör Otto Samson och bruksägare A. Tamm. Den för tryggandet af föreningens ekonomi utfärdade teckningen har omfattats med stort intresse, i det att ett afsevärdt belopp redan tecknats. Föreningen, hvars arbetsår räknas från oktober till maj och som träder i verksamhet instundande höst, kommer att under nämnda tid gifva 6 abonnerade symfonikonserter och 4 folkkonserter.

Konsert i Kungsholms kyrka gafs söndagen d. 25 maj på middagen till förmån för Fortifikationsunderofficerarnes enskilda pensionsinrättning. Programmet bjöd på musik af Svea ingeniörkårs musikafdelning, en vald kör ur Kvartettsångareförbundet, solosång, violinnummer m. m.

Ellen Gulbranson har vid sitt gästspel vid musikfesten i Prag gjort stormande lycka som Wagner-sångerska och särskildt som Brünuhilde i »Valkyrian». Kritiken har endast loford för apparitionen och spelet, den ädla, friska och klangfulla rösten samt den utmärkta deklamationen.

Den svenske tonsättaren C. F. Hansson i Worcester, Massachusetts, hvilkens konung Oscar tillägnade opera, »Frithiof och Ingeborg», med framgång uppförts i Amerika, har i dagarne fullbordat en ny opera, till hvilken han själf skrifvit libretton. Operan, hvars titel är »The Countess of Tivoli», skall för första gången uppföras i någon af de östra städerna.

En storartad minnesfest öfver Gunnar Wennerberg hölls den 4 maj i Carnegie Hall i Newyork. Vid festen medverkade en kör på 400 personer, och stadens borgmästare m. fl. celebriteter voro bland inbjudna hedersgäster. Den ansenliga behållningen går uteslutande till svenska välgörenhetsinrättningar inom staten Newyork.

Från våra grannland.

Kristiania, maj 15—juni 3. Nationalteatern har fortfarande uppfört Mozarts »Don Juan» till slutet af maj och därjämte dramatiska pjeser, i hvilka mot slutet af spelterminen fru Betty Nansen från Köpenhamn gasterat. För öfrigt kan af musik i den norska hufvudstaden under denna tid endast nämnas en konsert i fästningens gymnastiksal af »Studentersangforeningens tournékör» under dir. O. A. Gröndahls ledning med hr Halfdan Rode som solist.

Helsingfors, maj 12—juni 1. Teatrarna ha denna tid endast haft dramatisk repertorar. Brunnshusteatern har dock bjudit på »Überbrettl». Helsingfors' Musikinstitut gaf den 21 maj en extra musikafton med biträde af fru Ida Ekman, som sjöng sånger af Schumann, Schubert, Dvorak och d'Albert. För öfrigt gafs Beethovens violinsonat op. 96, körer af Orazio Vecchi, Leone Leoni och Orl. Lasso samt tre körer af M. Wegelius (Fågelns visa, Kung Liljekonvalje, Här nere) samt Intermezzo för violoncell af Lalo. Institutet hade sista dagarne af maj tre stora offentliga elevuppvisningar, den första i Tyska kyrkan med orgelsaker af Bach, Rheinberger och Liszt. Å de andra förekommo pianokonserter af Beethoven och Liszt, pianotrio af Beethoven, stråkkonsert af Mozart, violinsaker af Vieuxtemps och Spohr samt arior och andra sånger. Konsertväsendet är för öfrigt dödt för säsongen.

Köpenhamn, maj 15—juni 3. Kgl. teatern har med maj månad slutat sitt spelår och under sista veckorna med gästspel af hr John Forsell uppfört »Don Juan», »Figaros bröllop» och »Vikingablod», och för öfrigt af musikpjeser gifvit »Orfeus och Eurydike» samt baletten »Coppelia».

Den 22 maj gafs under protektion af prinsessan Marie en »Aftonunderhållning» till förmån för de nödlidande på Martinique. Bland medverkande operaartister befann sig ock hr John Forsell. Den 3 juni gafs en Tivoli-konsert till förmån för journalistföreningens ålderdomsförsäkringsfond, då bl. a. hr Forsell och fröken Marta Sandal biträdde. Fröken Gabrielle Bidenkap har börjat uppträda på föreställningarna i Tivoli.

Från andra land.

Paris. »Orsola» heter en ny fransk opera med text af Ghousi, musik af »P. L. Hillemacher» bröderna Paul (f. 1852) och Lucien (f. 1860). Hillemacher, elever af Massenet. Dessa ha förut under samma firma komponerat åtskilliga verk för scenen etc. Operan vinner rätt godt erkännande af kritiken men ger ej anledning till praktfulla dekorationer och massverkan och saknar balett — hvilket anses som en stor brist i en fransk opera. Utförandet lär ha varit förträffligt genom damerna Heglon och Achté samt hr Delmas i främsta rummet.

Vid Sigrid Arnoldsons sista uppträdande i »Lakmé» på Opéra Comique var hon föremål för en entusiatisk hyllning och talrika inropningar af publiken, som fyllde teatern till sista plats. Direktionen hade för aftonen improviserat platser till och med på trappstegen, som förde ned till salongen. Också satte Opéra Comique denna afton ett rekord: biljettförsäljningen inbragte 9,726 francs, det högsta belopp, som nåtts, sedan teatern byggdes. Maximum var förut 9,200 francs.

Divan afreste sedan till London.

Manuel Garcia, bror till Mme Malibran och Pauline Viardot samt Jenny Linds lärare, fyllde d. 17 mars 97 år. Den gamle sångläraren, som för flera år sedan blef hedersdoktor för sin uppfinning af laryngoskopet, är ännu i sin fulla kraft.

Wagnerföreställningarna å Prinsenregentens teater i München komma i år att äga rum från den 9 augusti till den 12 september. Till uppförande komma »Tannhäuser», »Lohengrin», »Tristan och Isolde» samt »Mästersångarna».

Patti-konserter i London. Friherrinnan Adelina Patti-Cederström gaf nyligen en konsert i Albert Hall i London och fick ett mycket entusiastiskt mottagande af den talrika publiken. Detta var divans första uppträdande i London i år, och hon nästan tvingades att sjunga dubbelt så många stycken, som funnos på programmet. Att döma af madame Pattis prestationer under denna konsert måste, påstås det, tiden för hennes tillbakaträdande förläggas i en aflägsen framtid.

En annan Patti-konsert i London är annonserad till den 18 juni. Divans sista uppträdande lär ega rum under själfva kröningshögtidligheterna.

Karlsruhe. På härvarande hofteater har under Mottls ledning gifvits Dalayracs gamla komiska opera »De båda Savoyarderna», som rönte stor framgång. Denna opera uppfördes i Stockholm första gången 1794 på K. operan.

Ett och annat från musikvärlden.

De första konserterna. I Londons netional-porträtt-galeri hänger bilden af kolhandlaren Thomas Britton. Det är måladt 1703, då Britton var 49 år. Han var den första som föranstaltade offentliga konserter. På dagen gick han med sin säck af finhackade kol och en våg omkring på Londons gator, på aftonen ställde han till utmärkta konserter, vid hvilka själfva Händel ej höll sig för god att medverka. Den originelle mannen samlade också sällsynta böcker och instrument samt hade mycket sinne för kemiska studier. Hans konserter voro besökta af den bästa societet. Britton dog 1714.

Storartadt honorarium. Den berömde tenoren Jean de Reszké har nyligen af impressarien Henry Mapleson blifvit erbjuden 1,010,000 francs för en operaturné i Förenta staterna om 40 föreställningar eller 25,250 francs pr afton. Men konstnären, som redan är en mäkta rik man, har föredragit att å åtskilligt billigare villkor stanna kvar vid Stora operan i Paris.

Emma Calvés skyddsling. Den världsberömda sångerskan Emma Calvé har under sin senaste triumfturné i Amerika adopterat en 13-årig, mycket musikalisk, för sina år ovanligt utbildad och anmärkningsvärdt intelligent amerikanska, Edna Darch, dotter af fattiga, men aktningsvärda föräldrar. Emma Calvé har om den lilla, vackra blondinen yttrat: »Jag vill af detta barn göra en utmärkt artist och en hederlig kvinna».

Till våra prenumeranter!

Med teatrarnas stängning och sommarens inträde har det högre och egentliga musiklifvet afstannat här i hufvudstaden, såsom för öfrigt nästan öfverallt, och därmed äfven intresset för detsamma trängts tillbaka. Svensk Musiktidning gör därföre sitt vanliga uppehåll, i likhet med några andra musiktidningar under »den döda säsongen». Från och med nästkommande september månad fortsättes tidningen, i likhet med föregående år, med två nummer i månaden, hvaraf det första blir dubbelnummer, såsom sådant lämpligare då än det förut vanliga i juni.

Vördsammast
REDAKTIONEN.

J. G. MALMSJÖ, PIANOFABRIK
Kongl. Hofleverantör
GÖTEBORG
Etablerad 1843

Begagnade instrument tagas i utbyte. Bekväma afbetalningsvilkor.

Den *enda* svenska Pianofabrik, som vid mångfaldiga täflingar *alltid* erhållit *högsta* priset.

Talrika intyg från framstående musici och konstnärer.

GULDMEDALJ »för utmärkta flyglar och pianinos»
Göteborg 1891 Malmö 1896 Stockholm 1897
ensam bland svenska pianofabriker
Inalles *21 första pris*

A.-B. Skandinaviska Orgel- & Pianofabriken
(f. d. Skandinaviska Orgelfabriken)
Grundad 1865
rekommenderar sin tillverkning af **Orglar** för kyrkor, skolor och hemmen samt **Pianinon.**
Obs.! Uteslutande svensk tillverkning och följaktligen af utmärktaste och solidaste beskaffenhet.
Priskurant på begäran. Alla förfrågningar besvaras omgående.
Utställning & kontor Mästersamuelsgatan 32, Stockholm.

Svensk Musiktidning

Nordiskt Musikblad. — 22:dra årgången. — ***För hvarje musikaliskt hem,***

*utgifves 1902 efter samma plan som förut, innehållande **populär läsning i Musikaliska ämnen, porträtter** med **biografier** och **musikbilaga.** Tidningen utkommer såsom förut två gånger i månaden (utom juli—aug., »den döda säsongen») till ett pris af **5 kronor** pr år, lösnummer 25 öre. Prenumeration sker här å **Expeditionen, Kungstensgatan 56,** 3 tr., i **bok-** och **musikhandeln,** å posten och tidningskontor. **I landsorten** prenumereras bäst å **posten.***

Obs.! *Nyttan af en musiktidning för musikbildningen i hemmet torde ej kunna bestridas. Framför dagliga tidningar eger en sådan fördelen att den förvaras och bildar, så att säga, en musikhistorisk uppslagsbok. Rätta platsen för utgifvandet af en musiktidning är hufvudstaden, der musiklifvet är högst och rikast utveckladt. Svensk Musiktidning meddelar ock en kontinuerlig redogörelse för musiklifvet i vår hufvudstad, i landsorten samt i Norges, Finlands och Danmarks hufvudstäder, utförliga biografier med fina porträtt, instruktiva artiklar, följetonger m. m. Musikbilagan innehåller verkligt god musik.*

Porträtt med biografi i N:o 1 **Oscar Byström, Albert Lortzing**, *N:o 2* **Emile Sauret, Valborg Svärdström, Gina Oselio-Björnson;** *N:o 3* **Eva Mudocci, Bella Edwards;** *N:o 4* **Agda Lysell, Theodor Björksten;** *N:o 5 Brüsselstråkkvartetten* **F. Schörg, H. Daucher, P. Miry, J. Gaillard;** *N:o 6* **Vincenzo Bellini, Hans Winderstein;** *N:o 7* **Carl von Knorring, Fritz Friedrichs** *(såsom Beckmesser); N:o 8* **Hans Richter;** *N:o 9* **Rose Relda, Marta Sandahl.**

Önskas
en skicklig **Orgelstämmare.** Svar till **»L. J.»** under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm.
(G. 2760.)

Pianomagasin.
Svenska Pianinos: Största lager från J. G. Malmsjö, Kongl. Hofleverantör, S. Andersson, Bergqvist & Nilsson, I. P. Löfberg & C:o, Stavenow & C:o m. fl.
Utländska Pianinos: från G. Schwechten, Steinweg Nachf. och Uebel & Lechleiter.
Flyglar: fr. J. G. Malmsjö, Steinweg Nachf. m. fl. — **Orglar:** från Mason & Hamlins verldsberömda firma.
Begagnade instrument tagas i utbyte.
Gust. Petterson & C:o,
13 Malmskilnadsgatan 13, Stockholm.

För Porträttsamlare!
Fina Sköntrycks-exemplar af Svensk Musiktidning, flere årgångar, säljas billigt å tidningens expedition
Kungstensgatan 56 III.

PIANOLEKTIONER
efter bästa metod, ledande till god teknisk och verkligt musikalisk utbildning, meddelas af undertecknad till moderat pris. Anmälan kan äfven ske skriftligen.
Mottagning kl. 9—10 f. m. och 4—5 e. m.
Kungstensgatan 56, 3 tr.
Tel. Vasa 6 19. **Frans J. Huss.**

Edmund Fickert
Markneukirchen if Sa.
Fabrikation af öfverspunna strängar.
Bästa leverantör för grossister.
(G. 124557)

Innehåll: Mathilda Taube (med porträtt). — Yaw (Miss Ellen Beach Yaw — med porträtt). — Om sångkonstens förfall i vår tid, af Mathilde Marchesi. — Något om pianistisk salongsmusik af utländska komponister I. — Musikbref från England af —r—. — Från scenen och konsertsalen. — Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten från våra grannland och andra land. — Ett och annat från musikvärlden. — Till våra Prenumeranter. — Annonser.

CENTRALTRYCKERIET, STOCKHOLM, 1902.